

6. Jun. 1845

FACTS

Date:

6. Jun. 1845

Page number:

Dagbog E, side 20-22

TRANSCRIPTION

Reisen 5 Juni 6 Juni 1845 Fredag

ombord paa Chr VIII

Igaar Eftm Kl 6 gik vi fra Kjøbenhavn. Paa Toldboden vare mange af mine Bekjendtere og Svern¹ bragte mig et Stambogsblad fra hans Fader², en større Glæde, end jeg havde turdet vente. Det læste jeg, da Kysten veeg med de mange Mennesker, og jeg ombord allerede maatte vænne mig til tydsk Sprog og tydske Penge. Kl 6 i morges passerede vi Colbergerhede og endnu (Kl 9) kan jeg øjne Guldstav paa Langeland. Holsten hæver sig mere og mere; men skrive kan jeg ikke da Kahytten, Bordet og jeg selv er i een Zittren. Her er Engelænder, Franskmænd og Tydskere ombord, saa jeg føler strax det Fremmede ret klart. –

Banegaarden i Kiel 6 Juny

Det var ikke et fremmed Land, der yndigt aabnede sin Favn mod mig ved den dejlige Indsejling i Kielerbugt. Det var det •21• samme deilige Danmark, som altid henrykkede mig; men Folket var ikke det Samme. Det saae jeg alt fra Skibet paa de, vel hyggelige, men ikke danske Bønderbyer, der laae paa Kysten.

Panker Hessenstein. Schönberg, Hagen Neumühle. Fredriksort Düsternbrook.

Altona 6 Juny

Kl: 6 omtr kom jeg hertil og Kl: 6 igaar gik jeg fra Kjøbenhavn, men jeg veed heller ikke, hvad jeg seer med størst Respect paa: enten ned i Maskineriet ombord, eller: paa dette løierlige Væsen, jeg i Kiel saae blive spændt for Vognene – jeg mener Locomotivet. Banen havde en svag Krumning, som tillod mig at see lidt forud førend vi kjørte. Og see! der kom et Uhyre brummende, som det synes, misfornøiet med at styres af et par Folk, der blev til Ingenting oppe paa det, af og til hvæsende og udstødende en stærk Damp til Siden – krybende paa smaa Hjul, der godt i Hast kan gaae for Been – og saa, da den var forspændt, udstødende nogle Toner, saa hvinende, saa skjærende – – nei, det var virkelig høist mærkeligt at see. Selve Farten havde [jeg] dog gjort mig større Begreb om, da jeg slet ikke troede det muligt at skjælne de nærmeste Gjenstande, hvad man dog godt kan. Underligt var det rigtignok at see en Mand som gik ved Veien, i samme Retning, som vi kjørte, han gik maaskee langtsomt, men det uhyre Forhold, hvori Afstanden tiltog, saae det •22• som om han slet ikke kunde faae Benene med sig. En Hund saae fra Marken denne vandrende iilfærdige Verden med mangfoldige Indvaanere og flere store Vogne med Gods, ja endog Kampesten i den sidste – det harmede den at see paa, og jeg saae dens uhyre Anstrængelse for uden om en bred Grøvt at naae Toget; men ak! Graven var for bred – jeg saae et Pladsk, og hørte strax derpaa noget, som skulde være Gjæen, men det lød allerede, som fra et fjernt Sted, der Intet havde med os at gjøre. – Ved Banegaarden saae jeg for første Gang en af disse colossale Fragtvogne, som jeg vel skal faa

Leilighed at tegne. Altona gjorde et ret venligt Indtryk paa mig. Den lange Gade med Alleen, og et Par Udsigter til Elben med Smaaøer, er [overstreget: deilig] kjønnere end Gaderne i Kjøbenhavn; men lad mig ikke sammenligne, der er noget Hadefuldt i Sammenligninger, og saa meget har jeg alt seet, at der kan være deiligt ogsaa der, hvor en lignende Natur som vor, desværre ikke føder og opfostrer Mennesker af vor Tunge. Jeg har knap hørt et dansk Ord hele Dagen, uden af en Mand som sad og spiiste med mig i Kiel. Jeg sidder her og hører en Larm som paa Kjøbenhavns Gader, der raabes og faldbydes, og jeg glemmer, at det er tydsk, Altsammen tydsk.

Bordesholm. Neumünster og Pinneberg passerede vi, og ved det sidste Sted var især kjønt, saavidt jeg kunde see.

¹ Svend Grundtvig (1824-1883).

² N.F.S. Grundtvig. Stambogsbladet er signeret "Bakkehuset. 5te Juni 1845. Venligst N.F.S. Grundtvig." og lyder: Kamp er Livets Kaar her neden, / Altid midt i Dødens Lejr; / Livets Lyst det er dog Freden, / Frugt af Kjærlighedens Sejr. / Hjærtedybet, Livets Kilde, / Alle Størværks Moderskjød, / Derfor altid i det stille / Nynner Fred! med Tone sød. / Tag det med til Lavrbærlunden, / Nynnet, du fik tidlig kjær, / Under Lind i Aftenstunden / Lys og stille, Bølgen nær! / I det Nyn dig stadig følger / Danmarks Hjærte, Danmarks Lyst, / I det Nyn sig Hjemmet dølger, / Aander dog og lever tyst. (N.F.S. Grundtvigs Poetiske Skrifter, København 1880-1930, bd. 6, 1885, s. 562-563, nr. 15).

Gardin i mere de glatte
ad Chamomix.
Klundeck - Vandfeld: Schweitz.
Vandfeld ved Tormi. -
(Kammerichs Bemærk.).

Lauerio, Kopperstikker i
Florenz. Poed ønsker hans
Stik efter de gamle Maleriers
Mængde kan han indsende.

Santo Nicolo Lempi paa
Kallipado nær ved Byen
Santo Nils fra Kammerichs.
NB. om j. mængde i de kommes
til Prætoriatet af j. Lempi.

Guthe, Jæstgiver: Hamborg.
Borger i Nam i. d. tte.

Nom. Si vorrettes sager
come si fa il mischio?
(Casi dei Danesi via felice).
til Major Meza. -

Chr VIII Bille 2 R 78 R 1
The. Læffe og Læmmer 20 R 1
Middag i Kiel 12 -
Drikkepenge - 10 -
Læmmer og Bille 2 R 8 R -
13 R 10.

en Appelsin - 3 R -
Drikkepenge: Altona 4 -
Jæstgiver Ochelmann 1/2 12 -
Drikkepenge - 10 R -
Ommitus og droske 1 - 4 -

Reise 5. Juni (Fredag)
6. Juni 1843 (Søndag)
- ombord paa Elze VIII

Gaar Uftom kl 6 gik i
frie Højensbaan. Paa Talle
paa en arrangement af mine
Bekjendte og Læmmer bragte
mig et Hamborgs blad fra
hans Fader, en stor Glæde,
end j. havde turdet vente.

Det læste j. de Nysen meget
ind de mange Mennesker,
og j. ombord allerede maatte
excuse mig til tysk Sprag
og tyske Penge. Kl 6 i aften
gik parerede i Calberghs

gade og endnu (kl 9) kan
j. mine Guldstaten paa Lange
Land. Maltembever sig
mere og mere; men skrive
kan j. ikke da Maltembever,

Bordet og j. selv er i den
Hytten. Klev en Englands
Fransøiser og Tysker om
bord, som j. føler strax det
Fremmede med Alar.

Barnegaardens Kiel 6. Juni

Det var ikke et fremmed
Land, der yndigt og borte
som sin Fader med mig ved
den deilige Indsættelse i
Kieleskibet. Det var det

samme deilige Danmark, som altid hængende
mig; men Folket var ikke det samme. Det saa
jeg alt fra Skibet paa de, vel hyggelige, men ikke
danske Bondebyer, der laa paa Kysten.
Parker Klosterstein. Schönberg, Kleggen Neimühle.
Fredriksort Dinsternbrack.

Altena 6 Junij.

Nr. 6 antv kom jeg hertil og Nr. 6 i aar gik jeg fra
Kjøbenhavn, men jeg ved heller ikke, hvad jeg ser
med størst Respekt paa: enten ved i Maskineriet
omkring, eller: paa dette laidelige Væsen, jeg i Kiel
saae blive opendt for Vognene - jeg mener Locomo-
tivet. Banen havde en saag Krümming, som til
lad mig at see lidt forind forind i kjorte. Og nu!
Saa kom et Høje Krümmende, som det synes,
anbefaldt med at styres af et Par Folk, der blev
til Angynting oppe paa det, af og til hvæsende
og indstodende en stærk Damp til Luf-
thængende paa smaa Hjul, der gik i Malt
kan gaae for Ben - og saa, da den var forspændt,
indstodende nogle Toner, saa hvinnende, saa
skjærende - - nei, det var virkelig høit, men
keligt at see. Lufte Farten havde jeg gjort mig
større Begreb om, da jeg slet ikke troede det muligt
at skjæle de nærmeste Genstande, hvad man dog
gik kan. Underligt var det i ghyet at see en
Mand som gik ved Næsen, i samme Retning, som
i kjorte, han gik maaske langt om, men
det i ghyet Forhold, hvor Afstanden til sig, saa det

som om han sket ikke kunde faae Benene med sig.
En klind saae fra Marken denne sandrende
silfberdige Verden med mangfoldige Indvaane
re og flere store Veyne med Gade, ja end og Klem
presten i den sidste - det haandede der hat see
fue, og jg saae dens utryge Anstrængelse for mhu
om en bred Gæst at naae Tøget; men ak! Gra
sen var for bred - jg saae et Plads, og herte strax
derpaa noget, som skulde være Gæst, men det
lød allerede, som fra et fjært Sted, der Intet
haude med os at gjere. - Med Baaregaarden
saae jg for første Gang en af dens Calasale Fragt
vogne, som jg vel skal faae Heilighed at tegne.
Altona gjorde et ret venligt Indtryk paa mig.
Den lange Gade med Alleen, og et Par Udsigter
til Elben med Linaæen, en ~~stort~~ kjønner
end Gaderne i Kjøbenhavn; men lad mig ikke
sammenligne, der er noget Pladsfuldt i Sammen
ligningen, og saameget har jg alt seet, at der har
være deilig og saa der, hvor en lignende Natur
som var, der være ikke fader og opfarter Menne
sker af vor Tunge. Jg har knap hørt et dansk
Ord hele Dagen, siden af en Mand som sad og spiste
med mig: Kiel. Jg hører her og hører en Larm som
fraa Kjøbenhavns Gader, der raaber og faldbyder, og
jg glemmer, at det er tydsk, Alt sammen tydsk.
Bordesholm. Neumünster og Pirmberg passer
deri, og med det sidste Sted var i det kjent, saavidt jg
kunde see.